

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Vandområdeplanerne

- implementering af vandrammedirektivet

Thomas Bruun Jessen
Kontorchef i Naturstyrelsen

Den europæiske miljødebat – miljøgarantien

- Danmark fik i 1986 indført den såkaldte miljøgaranti, da der var bekymring for, om danske miljøstandarder ville forringes med flertalsafgørelser for harmonisering af det indre marked
- Miljøgarantien tillader medlemsstater både at fastholde og indføre skrappe miljøstandarder end det minimums-niveau, der vedtages i EU
- Denne "garanti" gjorde det bl.a. muligt for den danske regering at opnå et "Ja" ved folkeafstemningen om EF-pakken
- Miljøgarantien brugtes ofte som et nodalpunkt i diskursen om miljøpolitik, da den betyder, at EU ikke kan sænke et nationalt beskyttelsesniveau

Den europæiske miljødebat – vandrammedirektivet

- EU's vandrammedirektiv fastlægger rammerne for beskyttelsen af overfladevand og grundvand i alle EU-lande
- Direktivet fastsætter en række miljømål og opstiller overordnede rammer for den administrative struktur for planlægning og gennemførelse af tiltag og for overvågning af vandmiljøet
- Direktivet trådte i kraft den 22. december 2000
- Danmark stemte som det eneste medlemsland blankt til direktivet, da man ikke fandt direktivteksten ambitiøs nok i forhold til miljøfarlige forurenende stoffer, og fordi der ikke i tilstrækkelig grad blev taget hensyn til havkonventionerne

Grundlaget for implementering – principper

- Et af nodalpunkterne i implementeringen af EU-direktiver vedr. miljø er *ikke-forringelsesprincippet*
- Et andet princip er, at Danmark vælger sin implementeringsmodel afhængig af de særlige udfordringer og forhold, der gør sig gældende for vandmiljøet i Danmark
- Disse principper understøttes af EU's vejledninger, der er udarbejdet som led i den fælles implementeringsstrategi for vandrammedirektivet (*Common Implementation Strategy*)

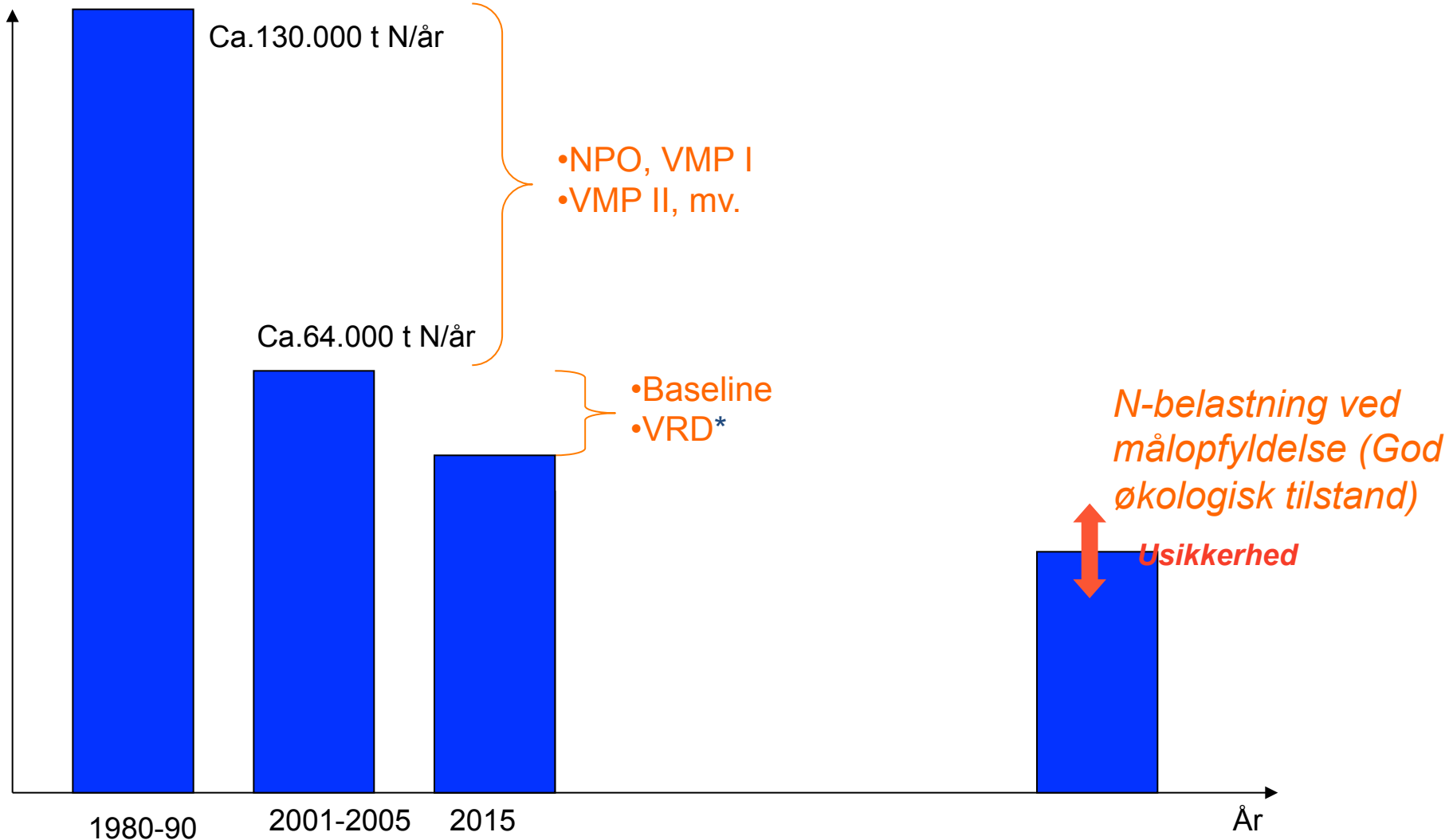
Den konkrete implementering – lov om vandplanlægning

- Loven blev enstemmigt vedtaget i december 2013.
- Med loven er etableret et nyt plankoncept for udarbejdelsen af de kommende generationer vandområdeplaner
- Der er tale om et mere enkelt og fleksibelt regelsæt for vandplanlægningen, som i højere grad bygger på vandrammedirektivets tankegang og systematik
- Interessentinddragelsen og inddragelsen af lokal viden i vandplanlægningen styrkes (vandråd)
- Loven sætter rammerne og fastlægger processen for vandplanlægningen

Miljøets tilstand – basisanalysen

- I basisanalysen undersøges vandmiljøets tilstand, og hvordan det har udviklet sig
- Den basisanalyse, der danner baggrund for fastsættelsen af indsatsbehovet i vandområdeplanerne 2015 – 2021, blev offentliggjort i januar i år
- Analysen viser en svag forbedring af tilstanden i vandløb, søer og kystvande i perioden 2010-2013
- Vurderingen er imidlertid, at op til 63 % af vandløb, 66 % af søerne og 95 % af kystvandene er i risiko for ikke at opfylde direktivkravene i 2012
- Der er således behov for at igangsætte yderligere initiativer for at leve op til vandrammedirektivets mål

Udfordringer: Case 1 – kvælstof

* Der er pt. besluttet virkemidler for ca. 6.600 t N/år.

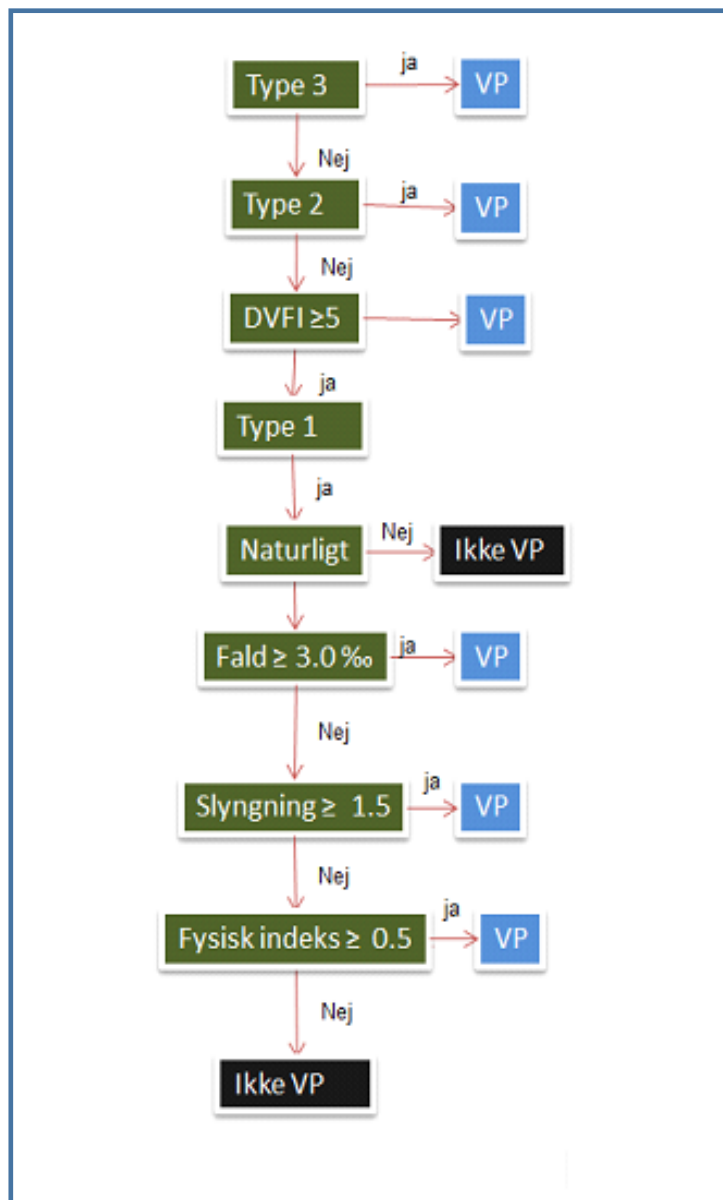
Udfordringer: Case 2 – vandløb og vandråd

- Rådgive kommunerne i forbindelse med udarbejdelse af forslag til indsatsprogrammets konkrete indsatser til forbedring af de fysiske forhold i vandløbene. Dette er den bundne opgave
- Staten udarbejder indsatsprogrammets øvrige indsatser
- Vandrådene må dog gerne komme med forslag til indsatsprogrammets øvrige indsatser
- Rådgive kommunerne i forbindelse med udarbejdelse af bidrag til den miljørapport (SMV), som Naturstyrelsen skal udarbejde efter reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer

Udfordringer: Case 2 – vandløb og vandråd

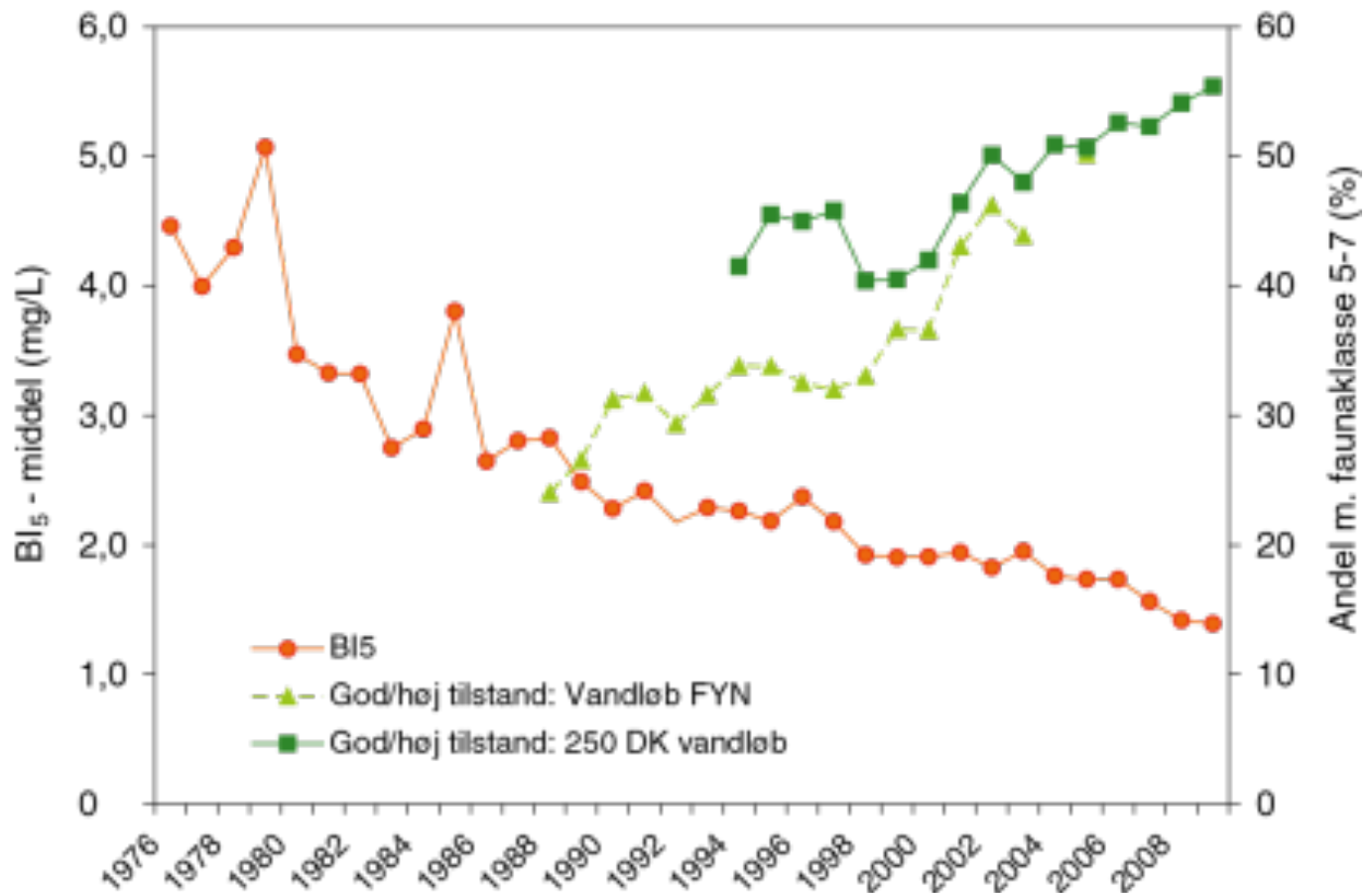
- Udgør 19.000 km vandløb en overimplementering?
- Direktivet siger, at vandløb med et afstrømningsområde større end 10 km² som udgangspunkt skal afgrænses
- Fsva. angår de små vandområder hviler forpligtelsen på et skøn over vandområdet's betydning i forhold til direktivets formål, dvs. navnlig økologisk betydning og betydning for beskyttede områder og natur
- Danmark er særlig ved at have mange små vandløb, og flere af dem har stor naturværdi. De er bl.a. gyde- og opvækstområder for bl.a. laks og ørreder og sikrer dermed, at der kan skabes mere liv og natur i de samlede vandløbssystemer

Udfordringer: Case 2 – vandløb og vandråd

Udfordringer: Case 3 – spildevand

Udvikling i miljøtilstanden i vandløb:
Sammenhæng mellem indhold af organisk stof og faunaklasse

Udfordringer: Case 3 – spildevand

- Udledningerne af spildevand er nedbragt betydeligt, særligt fra større renselanlæg og industrielle udledninger
- Der resterer imidlertid endnu en indsats til fjernelse af organiske stoffer og fosfor for vandløb og søer.
- Indsatsen omfatter også ejendomme i spredt bebyggelse, hvor ikke alle har råd til investeringen.
- *”Vi skal have et bedre vandmiljø, men det skal ske, uden folk bliver sat i fængsel, fordi de ikke har råd at betale en kloakregning.”*

Tidsplan for færdiggørelse af vandområdeplanerne

Dato	Begivenhed
7. april 2014	Miljøministeren udmelder til brug for kommunernes udarbejdelse af forslag til indsatsprogrammernes vandløbsindsatser en ramme bestående af udkast til regler om konkrete miljømål, herunder foreløbig vurdering af behovet for anvendelse af undtagelsesbestemmelser, indsatsbehov, et virkemiddelkatalog pr. hovedvandområde (foreløbig økonomisk ramme) samt en tidsfrist for arbejdet til kommunerne. Kommunerne skal inddrage oprettede vandråd
7. oktober 2014	Kommuner sender forslag til indsatsprogrammernes supplerende vandløbsforanstaltninger til Naturstyrelsen
Efterår 2014	<p>Kommunernes og vandrådenes forslag til indsatsprogrammer indarbejdes i det samlede indsatsprogram. Samtidig klargøres forslag til vandområdeplaner med tilhørende bekendtgørelser.</p> <p>Ministerens drøfter forslag til vandområdeplaner og bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer med Folketingets partier. De præsenteres også for gennemførte analyser og økonomiske konsekvensvurderinger.</p>
22. december 2014	<p>Miljøministeren udsender udkast til vandområdeplaner for perioden 2015-2021 i 6 måneders offentlig høring.</p> <p>Samtidig udsendes også bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer i 6 måneders offentlig høring</p>
22. December 2015	Miljøministeren offentliggør endelige vandområdeplaner for perioden 2015-2021 samt tilhørende bekendtgørelser